Rúmfræði

Bergur Snorrason

3. apríl 2021

Hornaföll

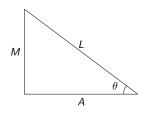
- Pessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Þríhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90°.
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir:

$$ightharpoonup \frac{A}{I} = \cos \theta$$

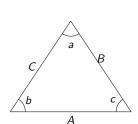
$$ightharpoonup \frac{M}{I} = \sin \theta$$

$$ightharpoonup rac{M}{A} = rac{M}{L} rac{L}{A} = rac{\sin \theta}{\cos \theta} = \tan \theta$$

► Einnig gildir regla Pýthagorasar, $L^2 = A^2 + M^2$.

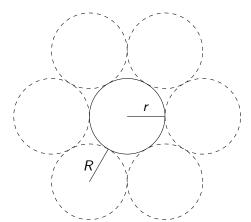
- Almennar gildir um þríhyrninga:
 - $\frac{\sin a}{A} = \frac{\sin b}{B} = \frac{\sin c}{C} \text{ (sínus reglan)}.$ $A^2 = B^2 + C^2 2BC \cos a \text{ (kósínus)}$
 - reglan)
- ► Æfing: Sannið reglu Pýthagorasar með kósínus reglunni.

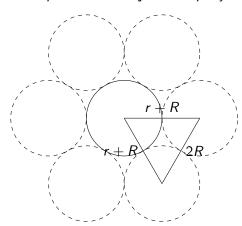
Sýnidæmi: NN and the Optical Illusion - Codeforces

- Þér eru gefnar heiltölu n og rauntölu r.
- ▶ Þú teiknar hring á blað með geilsa r.
- Síðan vilt þú teikna n jafn stóra hringi í kringum hringinn þinn þannig að þeir skeri hringinn þinn og aðlæga hringi í nákvæmlega einum punkti.
- Hver þarf geilsi ytri hringjanna að vera?
- https://codeforces.com/problemset/problem/1100/C

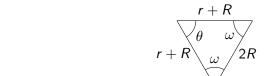
Ef n = 6 fæst eftirfarandi mynd, þar sem R er svarið.

Sjáum að fjarlægðin frá miðju myndarinnar að miðju ytri hringjanna er r + R. Við fáum því eftirfarandi jafnarma þríhyrning.

Nú er
$$\theta = \frac{360^{\circ}}{n}$$
 og $\omega = \frac{180^{\circ} - \theta}{2}$.

Sínus reglan gefur okkur loks að

$$\frac{2R}{\sin \theta} = \frac{r+R}{\sin \omega} \Rightarrow 2R \sin \omega = r \sin \theta + R \sin \theta$$
$$\Rightarrow 2R \sin \omega - R \sin \theta = r \sin \theta$$

$$\Rightarrow 2R \sin \omega - R \sin \theta = r \sin \theta$$
$$\Rightarrow R = \frac{r \sin \theta}{2 \sin \omega - \sin \theta}.$$

$$r+R$$
 θ
 ω
 $2R$

Tvinntölur

- ▶ Skilgreinum mengið $\mathbb{C} := \mathbb{R} \times \mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo samlagningu á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þá er

$$(a,b)+(c,d)=(a+c,b+d).$$

Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þá er

$$(a,b)\cdot(c,d)=(ac-bd,ad+bc).$$

- ▶ Við táknum iðulega $(0,1) \in \mathbb{C}$ með i og $(x,y) \in \mathbb{C}$ með x+yi.
- ► Takið eftir að $(x, y) = (x, 0) + i \cdot (y, 0)$.
- ▶ Tölurnar í C köllum við tvinntölur.

- ▶ Ef $z = x + yi \in \mathbb{C}$ bá...
 - - …köllum við x raunhluta z og y þverhluta z.

(0,0) stefnuhorn z og táknum það með Arg z.

...köllum hornið sem (x, y) myndar við jákvæða hluta x-ás í

• ...er lengd z gefin með $|z| = \sqrt{x^2 + y^2}$. ightharpoonup ...köllum við x - yi samoka z, táknað \overline{z} .

- ightharpoonup Látum nú $z, w \in \mathbb{C}$.
- \triangleright Þá er rúmfræðileg túlkun z + w einfaldlega hliðrun á z um w
- (eða öfugt).

z í kringum (0,0) um Arg w gráður.

rúmfræði með því að nota tvinntölur. Fleiri (minna augljós) dæmi koma á eftir.

Einnig, ef |w| = 1 þá er rúmfræðileg túlkun $z \cdot w$ snúningur á

► Ef |z| = r og Arg $z = \theta$ þá skrifum við oft $z = re^{i\theta}$. $Ef z = r_1 e^{i\theta_1} \text{ og } w = r_2 e^{i\theta_2} \text{ bá er } z \cdot w = r_1 r_2 e^{i(\theta_1 + \theta_2)}.$ Þetta eru dæmi um hvernig við getum stytt okkur leiðir í

Rúmfræði í forritun

- Við munum bara fjalla um tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.
- Hingað til í námskeiðinu höfum við að mestu fengist við heiltölur og stöku sinnum þurft að vinna með fleytitölur.
- Í rúmfræði er þetta þó öfugt, við vinnum aðallega með fleytitölur og stöku sinnum heiltölur.
- Þegar við notum fleytitölur er mikilvægt að passa að samanburðir er ekki fullkomnir.
- Við látum því duga að tvær tölur sé nógu líkar, í vissum skilningi, til að þær séu jafnar.

Fleytitölu samanburðir

```
3 #define EPS 1e-9
4
5 int eq(double a, double b)
6 { // Eru |a| og |b| nogu likar?
7     return fabs(a - b) < EPS;
8 }
9
10 int neq(double a, double b)
11 { // Eru |a| og |b| nogu olikar?
12     return fabs(a - b) >= EPS;
13 }
```

Punktar

- Þegar kemur að því að geyma punkta í forritun munum við notast við tvinntölur.
- Þó þessi aðgerð gæti verið nokkuð heimulleg þá er hún þægileg og fljótleg í útfærslu.
- Hennar helsti kostur er að grunnaðgerðir á tvinntölum eru útfærðar í mörgum forritunarmálum.

Notkun á complex.h úr C í rúmfræði

- ► Fallið creal(p) skilar ofanvarpi *p* á *x*-ás.
- ► Fallið cimag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- ► Fallið cabs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).
- ► Fallið cabs(p q) skilar fjarlægð milli p og q.
- ► Fallið carg(p) skilar stefnuhorninu p.
- ► Fallið cnorm(p) skilar sama og abs(p)*abs(p).
- ► Fallið cconj(p) speglar *p* um *x*-ás.

- ▶ Við notum svo typedef double complex pt;.
- ► Eftir það getum við skilgreint punktar með pt p = x + I*y;.
- \triangleright Pessi punktur svarar til punktsins (x, y).

Sýnidæmi

- ▶ Þú byrjar í (0,0) og færð gefnar skipanir.
- Skipanirnar eru allar einn bókstafur og ein tala.
- ► Ef skipunin er...
 - ...f x gengur þú áfram um x metra.
 - ...b x gengur þú aftur á bak um x metra.
 - ...r x snýrð þú þér um x radíana til hægri.
 - …1 x snýrð þú þér um x radíana til vinstri.
- ightharpoonup Hversu langt ertu frá (0,0), eftir að hafa fylgt öllum skipunum.

- ▶ Ef við erum í $p \in \mathbb{C}$ og viljum taka r metra skref í stefnu θ
- getum við einfaldlega lagt $re^{i\theta}$ við p.

Hvert við snúum í upphafi skiptir ekki mál því það hefur ekki

áhrif á fjarlægðinni til (0,0).

```
4 typedef double complex pt;
 5
 6
  int main()
7
8
       int n:
9
       double x, r = 0.0;
       pt p = 0;
10
       scanf("%d", &n);
11
12
       while (n--)
13
           char c = getchar();
14
15
           while (c!= 'f' && c!= 'b' && c!= 'l' && c!= 'r') c = getchar();
16
           scanf("%lf", &x);
17
           if (c = 'f')
                               p += x*cexp(I*r);
18
           else if (c = 'b') p = x*cexp(l*r);
19
           else if (c = 'l') r += x;
20
           else if (c == 'r') r == x:
21
           else assert(0);
22
23
       printf("%.8f\n", cabs(p));
       return 0:
24
25 }
```

Línur

- Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.
- Svo við getum einfaldlega sagt að lína sé tveir ólíkir punktar.
- Helsti ókostur þessa aðferðar er að sama línan getur verið skilgreint með mismunandi pörum af punktum.
- Stundum hentar betur að skilgreina línu með skurðpunkt við y-ás og hallatölu.
- ▶ Pá er einfaldara að bera saman línur en það þarf að höndla sérstaklega línur samsíða y-ás.

Línustrik

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.

- Við munum útfæra:
 - ► Fall sem skoðar hvort tvö bil skerist (bxb(...)).
 - Fall sem skoðar hvort línustrik skerist (lxl(...)).
 - ► Fall sem finnur stystu fjarlægð punkts og línustriks (p21(...)).
- ► Fall sem finnur stystu fjarlægð tveggja línustrika (121(...)).

Skurður bila

Þegar við viljum skoða skurð tveggja bila nægir okkur að skoða hvort annar endapunktur bils er í hinu bilinu.

Skurður tveggja línustrika

- Látum *a*, *b*, *c*, *d* vera endapunkta línustrikanna.
- Við viljum vita hvort punktarnir c og d séu sinn hvoru megin við línuna $\langle a, b \rangle$.
- Við getum gert þetta með því að skoða í hvora áttina við beygjum ef göngum frá a til b og svo til c, og síðan frá a til b og svo til d.

- Það eru leiðinleg sértilfelli þegar þrír af endapunktunum liggja
- Ég mun eftirláta ykkur að laga þessi sértilfelli, því þar sem við

á sömu línunni.

Þetta mun skýrast betur á eftir.

höfum aðallega áhuga á að finna fjarlægð línubila nægir að segja að línustrikin skerist ekki í þessu sértilfelli.

```
16 int ccw(pt a, pt b, pt c)
17 { // I hvora attina er verid ad beygja?
       double f = cimag((c - a)/(b - a));
18
19
       if (fabs(f) < EPS) return 0;
       if (f < EPS) return -1:
20
21
       return 1:
22 }
23
24 int lxl(pt a, pt b, pt c, pt d)
   \{ // Skerast < a, b > og < c, d > ?
26
       int a1 = ccw(a, b, c), a2 = ccw(a, b, d),
27
           a3 = ccw(c, d, a), a4 = ccw(c, d, b);
```

if (a1*a2*a3*a4 == 0) return 0; // Taeknilega sed ekki rett.

if (a1*a2 != -1 || a3*a4 != -1) return 0;

return bxb(creal(a), creal(b), creal(c), creal(d))
&& bxb(cimag(a), cimag(b), cimag(c), cimag(d));

28

29

30

31 32 }

Fjarlægð punkts og línustriks

- Til að finna fjarlægð frá punkti að línustriki getum við nýtt okkur að fjarlægðin breytist ekki ef við hliðrum og snúum punktunum.
- ▶ Við byrjum því á að hliðra þannig að annar endapunktur línustriksins verði (0,0).
- Við getum svo snúið um (0,0) þannig að línustrikið verði samsíða x-ásnum.
- Ef punkturinn liggur nú beint fyrir ofan eða neðan línustrikið þá er y-hnit punktsins (án formerkis) fjarlægðin frá línustrikinu.
- Annars þurfum við að skoða hvor endapunktur línustriksins er nær punktinum.

```
34 double p2|(pt p, pt | 11, pt | 12)
35 { // Finnur fjarlægð frá punkti í línustrik.
36  p = (p - | 11)*cexp(-|*carg(| 12 - | 11));
37  if (-EPS < creal(p) && creal(p) < cabs(| 12 - | 11) + EPS)
```

return fmin(cabs(p), cabs(p - cabs(l2 - l1)));

return fabs(cimag(p));

38

39 40 }

Fjarlægð milli tveggja línustrika

- ► Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- ▶ Þá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli
 - ightharpoonup a og $\langle c, d \rangle$,
 - \blacktriangleright b og $\langle c, d \rangle$,
 - $ightharpoonup c og \langle a,b \rangle$ eða
 - \triangleright d og $\langle a, b \rangle$.

- Ég hef ekki minnst á það hingað til, en við höfum gert ráð fyrir að endapunktar línustrikana séu mismunandi.
- ▶ Ef a = b og c = d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli aog c. ▶ Ef a = b og $c \neq d$ þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a

▶ Ef $a \neq b$ og c = d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli c

og $\langle c, d \rangle$.

og $\langle a, b \rangle$.

```
42 double |2|(pt a1, pt a2, pt b1, pt b2)
  { // Finnur fjarlægð frá línustrikinu <a1, a2> til <b1, b2>.
       if (cabs(a1 - a2) < EPS \&\& cabs(b1 - b2) < EPS)
           return cabs(a1 - b1);
       if (cabs(a1 - a2) < EPS) return p2l(a1, b1, b2);
```

if (cabs(b1 - b2) < EPS) return p2|(b1, a1, a2);

return fmin(fmin(p2l(a1, b1, b2), p2l(a2, b1, b2)),

fmin(p2l(b1, a1, a2), p2l(b2, a1, a2)));

if (|x|(a1, a2, b1, b2)) return 0.0;

44

45 46

47

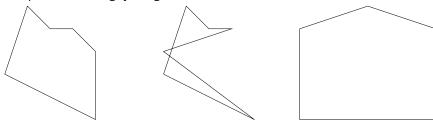
48

49 50

51 }

Marghyrningar

- Marghyrningur er samfelldur, lokaður ferill í plani sem samanstendur af endanlega mörgum beinum línustrikum.
- Ef ferillinn er einfaldur þá kallast marghyrningurinn einfaldur.
- Marghyrningur eru sagður vera kúptur ef sérhver beina lína, sem liggur ekki ofan á hlið marghyrningsins, sker mest tvo punkta á marghyrningnum.

- Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.
- ► Röð punktanna skiptir máli.
- ► Til þæginda geymum við oft einn punkt tvisvar, nánar tiltekið er fremsti og aftasti punkturinn eins.
- Þetta er því við höfum oft meira áhuga á línustrikunum milli hornpuntkanna heldur en hornpunktunum sjálfum.
- Þar sem marghyrningar er mjög vinsælir í keppnum munum við fara í nokkur atriði sem er gott að kunna.

Ummál marghyrnings

- Ummála marghyrnings er einfalt að reikna í línulegum tíma.
- Maður leggur einfaldlega saman allar hliðarlengdirnar.

```
20 double ummal(pt* p, int n)
21 { // p[0] == p[n - 1]
22     int i;
23     double r = 0.0;
24     rep(i, n - 1) r += cabs(p[i] - p[i + 1]);
25     return r;
26 }
```

Flatarmál marghyrnings

- Ummál marghyrninga er þó ekki jafnt algengt í keppnum og flatarmál marghyrninga.
- Það er einnig auðvelt að reikna flatarmálið í línulegum tíma, þó það sé ekki endilega augljóst að þetta skili flatarmálinu.
- Fyrir áhugasama er hægt að nota setningu Green til að leiða út eftirfarandi forritsbút.

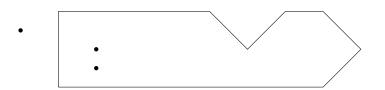
- Við þurfum að skila tölugildinu því við getum fengið neikvætt flatarmál.
- Neikvætt flatarmál hljómar kannski furðulega en það fellur
- eðlilega úr sönnun summunar ef notast er við setningu Green. Til að nota hana þarf að reikna ferilheildi og útkoman úr ferilheildum skiptir um formerki þegar breytt er um átt stikunar
- ferilsins. Þetta þýðir að formerki r eftir forlykkjuna er jákvætt ef punktar p eru gefnir rangsælis og neikvætt ef þeir eru gefnir réttsælis.

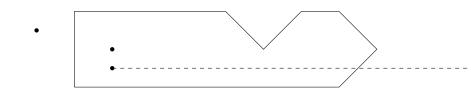
Punktur í marghyrning

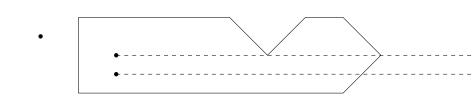
- Að ákvarða hvort punktur sé inni í marghyrning er algent undirvandamál í rúmfræði dæmum.
- Aðallega er gengist við tvær aðferðir til að leysa slík dæmi, sú fyrri er að nota geislarakningu (e. raytracing) og hin er að reikna summu aðliggjandi horna marghyrningsins miðað við punktinn.

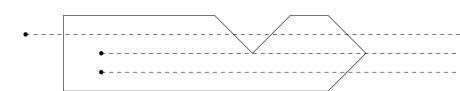
Geislarakning

- Við getum dregið geisla frá punktinum sem við viljum skoða í einhverja átt og talið hversu oft við skerum jaðar marghyrningsins.
- Ef við erum fyrir utan marghyrninginn og skerum jaðarinn erum við inni í honum, en ef við erum fyrir innan og skerum jaðarinn erum við fyrir utan (þetta er í raun skilgreining á því hvenær geislinn sker marghyrninginn).
- Svo ef við skerum jaðarinn slétt tölu sinnum er punkturinn fyrir innan, og annars fyrir utan (Setning Jordan).
- Við getum látið geislann vera línustrik, nógu langt til að vera út fyrir marghyrninginn, og notað síðan 1x1(...) til að ákvarða í $\mathcal{O}(n)$ hversu oft geislinn sker marghyrninginn.

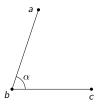

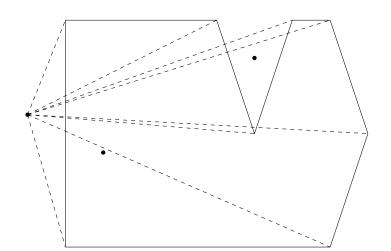
- Þessi aðferð er með nokkur sértilfelli sem gerir hana óbægilega í útfærslu
- Öll sértilfellin eiga það sameiginlegt að vera þegar geislinn sker endapunkta línustrika marghyrningsins.
- ► Ef marghyrningurinn er kúptur er nokkuð auðvelt að eiga við
- bessi sértilfelli, en það gildir ekki í flestum dæmum.

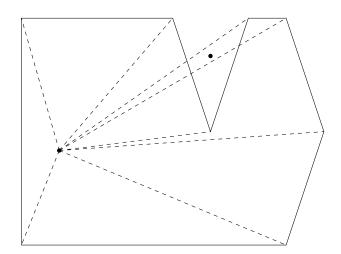
Þessi aðferð verður því ekki úrfærð hér.

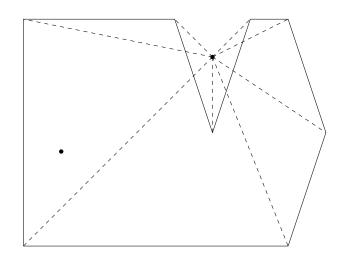
Afstæð hornasumma

- Látum p_i , i < n, tákna hornpunkta marghyrnings, q einhvern punkt, $\alpha(a,b,c)$ vera hornið milli a, b og c og $\beta(a,b,c)$ vera 1 ef brotna línustrikið $\langle a,b,c \rangle$ "beygir" til vinstri en -1 annars.
- ► Afstæð hornsumma marghyrnings með tilliti til punkts q er $\sum_{i=0}^{n} \beta(q, p_i, p_{i+1}) \alpha(p_i, q, p_{i+1})$.
- Ef q er inni í marghyrningnum þá er þessi summa bersýnilega 2π .
- ► Ef *q* er fyrir utan marghyrninginn þá verður summan hins vegar 0.


```
11 double angle(pt a, pt o, pt b)
  { // Fallid alpha(a, b, c) i glaerunum.
       double r = fabs(carg(a - o) - carg(b - o));
       return r < M PI ? r : 2*M PI - r;
15 }
17 int ccw(pt a, pt b, pt c)
   { // Fallid beta(a, b, c) i glaerunum.
       if (cabs(a - b) < EPS \mid | fabs(cimag((c - a)/(b - a))) < EPS)
           return 0:
       return cimag((c - a)/(b - a)) > 0.0 ? 1 : -1;
22 }
```

rep(i, n-1) s += ccw(q, p[i], p[i+1])*angle(p[i], q, p[i+1]);

13

14

16

19

20

21

23

25 { 26

27

29

28

30 }

24 int is in(pt* p, pt q, int n)

return (fabs(s) > MPI?1:0);

double s = 0.0;

int i:

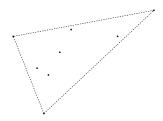
- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- ▶ Við munum nota aðferð sem kallast *Graham's scan* til að finna kúpta hjúp punktasafns.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- ▶ Við munum nota aðferð sem kallast *Graham's scan* til að finna kúpta hjúp punktasafns.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- ▶ Við munum nota aðferð sem kallast *Graham's scan* til að finna kúpta hjúp punktasafns.

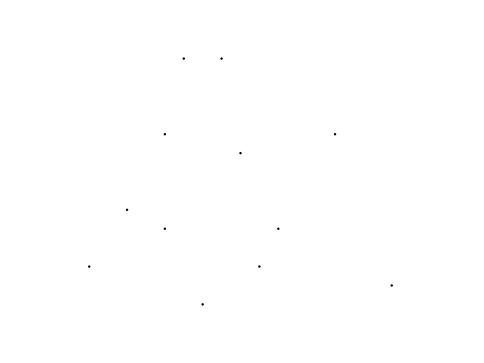
- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- Við munum nota aðferð sem kallast Graham's scan til að finna kúpta hjúp punktasafns.

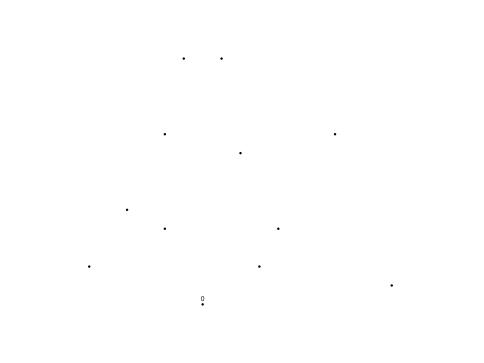
- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- Við munum nota aðferð sem kallast Graham's scan til að finna kúpta hjúp punktasafns.

Graham's Scan

- Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látinn vera punkturinn neðst til vinstri.
- Við látum hann fremst í safnið og röðum svo restin miðið við hornið sem þeir mynda við vendipunktinn.
- Við gefum okkur svo hlaða og látum aftasta, fremsta og næst fremsta punktinn á hlaðann.
- Við göngum síðan í gegnum raðaða punkta safnið okkur og fyrir hvert stak fjarlægjum við ofan af hlaðanum á meðan efstu tvö stökin á hlaðanum og stakið sem við erum á í listanum mynda hægri beygju. Þegar þau mynda vinstri beygju bætum við stakinu úr safninu á hlaðan.
- Þegar við erum búin að fara í gegnum allt safnið er hlaðinn kúpti hjúpurinn.

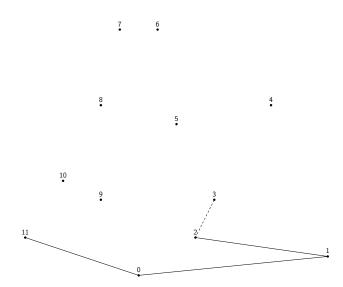

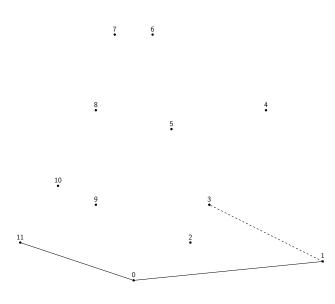
7 6 •

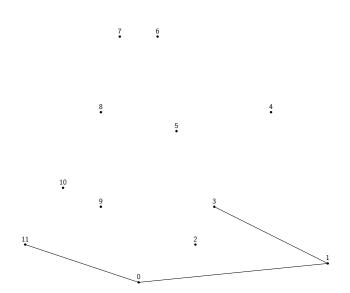
7 6

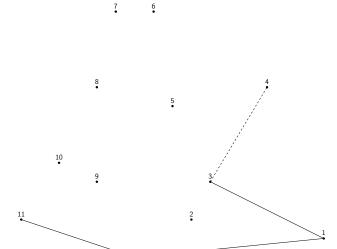
7 6

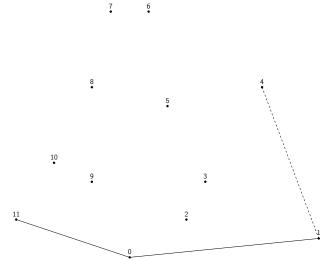
7 6

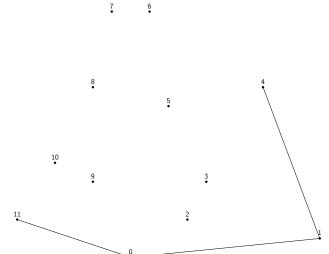

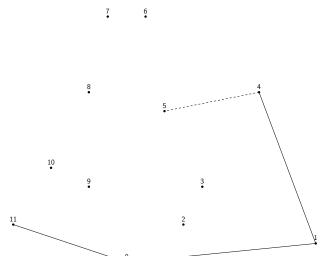

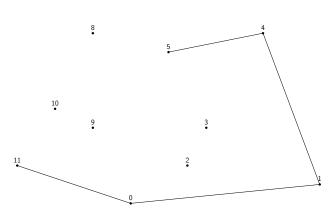

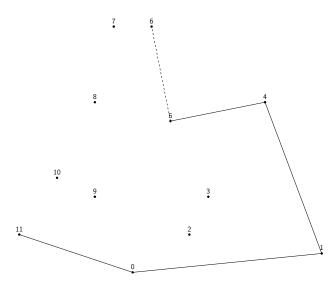

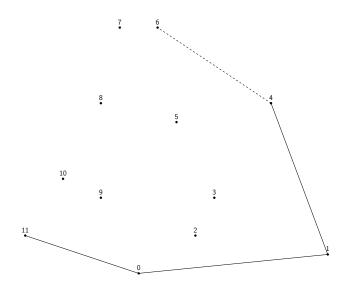

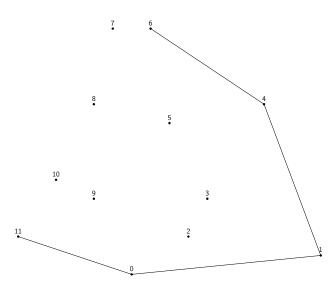

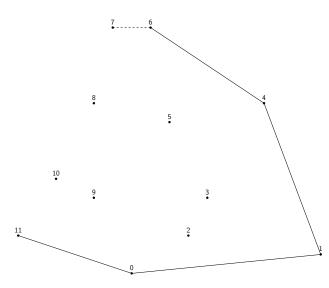

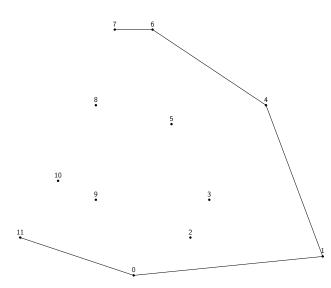

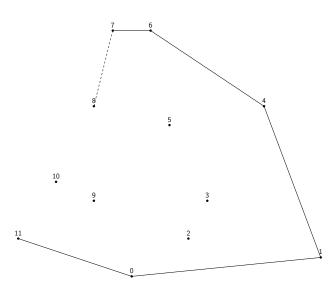

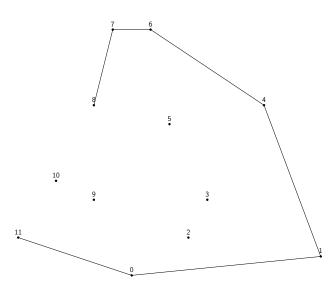

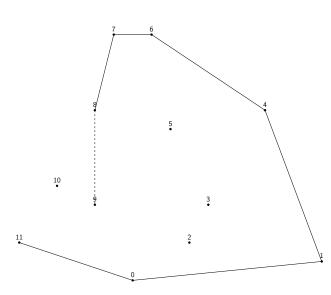

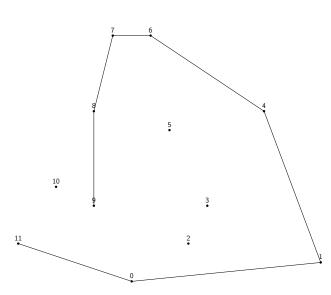

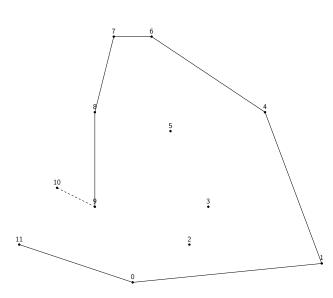

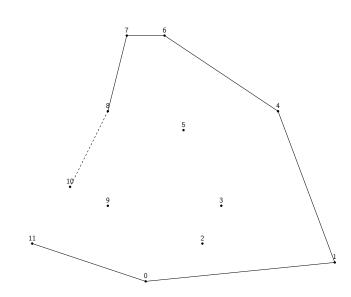

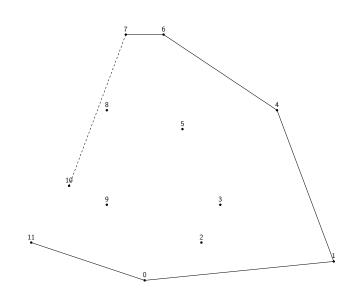

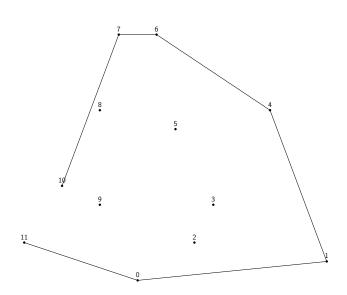

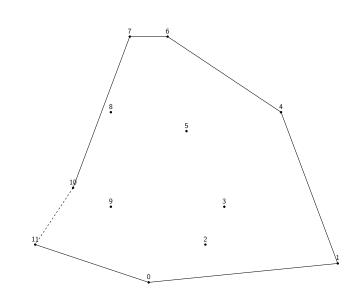

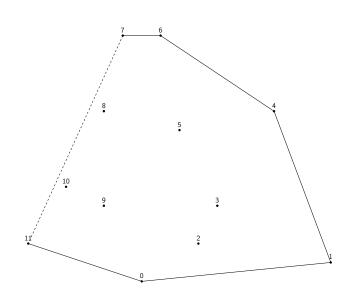

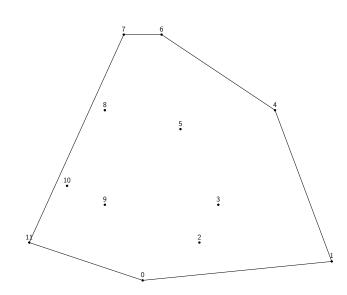

Það er ljóst að í lok reikniritsins lýsir hlaðinn kúptum marghyrningi.

út af því við þurfum að raða punktunum.

- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.
- hjúpur punktasafnsins.

 Við látum það ógert í þessum fyrirlestri.

▶ Ef punktasafnið inniheldur n punkta þá er reikniritið $\mathcal{O}(n \log n)$

```
17 int cmp(const void* p1, const void* p2)
18 {
19
       pt a = *(pt*)p1. b = *(pt*)p2:
20
       if (fabs(carg(a - piv) - carg(b - piv)) > EPS)
21
           return carg(a - piv) < carg(b - piv) ? -1 : 1;
       if (fabs(cabs(a - piv) - cabs(b - piv)) < EPS) return 0;
22
23
           return cabs(a - piv) < cabs(b - piv) ? -1 : 1:
24 }
25
26
   int convex hull(pt* p, pt* h, int n)
27 {
28
       int i = 0, i, mn = 0;
29
       for (i = 1: i < n: i++)
30
           if (cimag(p[i]) < cimag(p[mn]) \mid | cimag(p[i]) == cimag(p[mn])
31
                   && creal(p[i]) < creal(p[mn])) mn = i;
32
       pt t = p[mn]; p[mn] = p[0]; p[0] = t;
33
       piv = p[0];
34
       qsort(p + 1, n - 1, sizeof(p[1]), cmp);
35
       for (i = 1; i < n \&\& cabs(p[0] - p[i]) < EPS; i++);
36
       if (i == n) h[j++] = p[0];
37
       else if (i == n - 1) h[i++] = p[0], h[i++] = p[n - 1];
38
       if (i >= n - 1) return i;
       h[j++] = p[n-1], h[j++] = p[0], h[j++] = p[i];
39
40
       if (ccw(h[0], h[1], h[2]) == 0)
           return j - (cabs(h[0] - h[1]) < EPS ? 2 : 1);
41
42
       for (i++: i < n:)
43
           (cabs(h[j-1]-p[i]) > EPS && ccw(h[j-2], h[j-1], p[i]) == 1)
44
               ? (h[i++] = p[i++]) : i--:
45
       return — i:
46 }
```